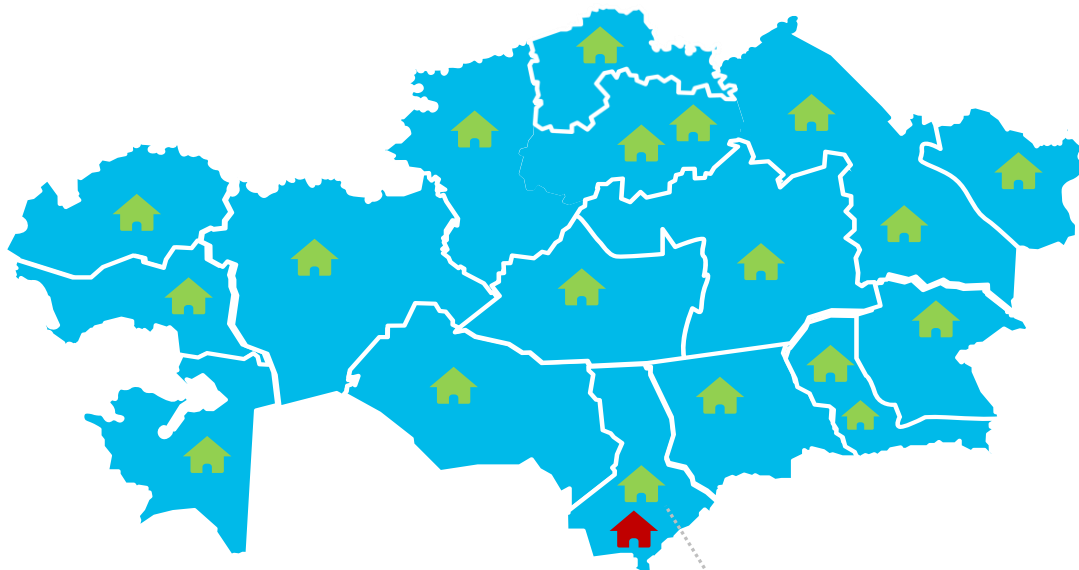

Шымкент қаласына қысқаша шолу

2024 жылғы қазан

Шымкент қ.

Өңір сипаттамасы

Шымкент — Қазақстандағы көлемі жағынан үшінші қала. Ежелгі заманда мұнда Ұлы Жібек жолы өтіп, қызу сауда жүргізілген. Қазіргі таңда бұл — елдегі ең танымал үш туристік бағыттың қатарына кіретін ірі өнеркәсіптік және мәдени орталық.

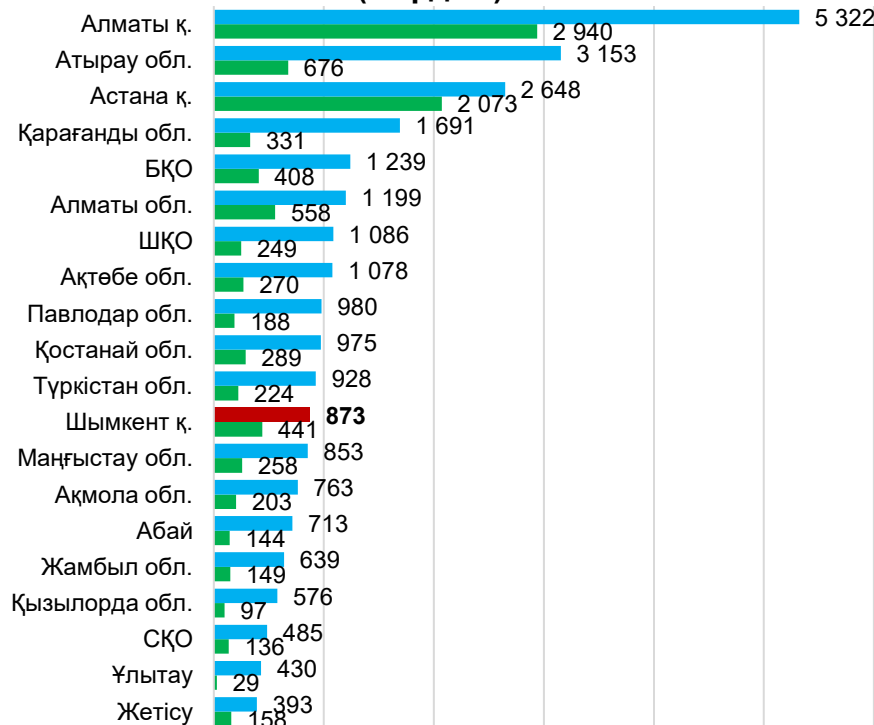
Шымкент — Қазақстанның оңтүстігіндегі қала, республикалық маңызы бар мәртебеге ие елдегі үш қаланың бірі; оны қоршаған облыстың құрамына кірмейтін жеке әкімшілік-аумақтық бірлік (республиканың 17-өңірі).

Өңір статистикасы

- Халық саны – 1 249 581 адам (ҚР жалпы санының 6,2%-ы, 5-орын);
- Аумағы – 1 162,8 км² (0,4%, ҚР қалалары арасында 1-орын);
- Жұмыс істеп тұрған ШОБ субъектілерінің саны – 136 250 бірлік (ҚР жалпы санының 6,6%-ы, 5-орын);
- ШОБ-та жұмыспен қамтылғандар саны – 226 513 адам (ҚР жалпы санының 5,3%-ы), ШОК-тың өңірдегі жұмыспен қамтуға үлесі – 51,0%;
- ШОК ЖҚҚ – 1 022,2 млрд теңге (ҚР жалпы сомасының 5,1%-ы) (ШОК-тың ЖӨӨ-дегі үлесі 56,4%).

Шымкент қаласының ел экономикасына қосқан үлесінің статистикасы

2024 ж. 3 айындағы ҚР ЖӨӨ және ШОК ЖҚҚ (млрд тг.)

■ ЖӨӨ, млрд теңге ■ ШОК ЖҚҚ, млрд теңге

2024 ж. 3 айындағы ҚР жан басына шаққандағы ЖӨӨ (АҚШ \$)

2024 ж. 6 айындағы мемлекеттік бюджетке салықтар мен төлемдер (млрд тг.)

Қазақстанның ЖӨӨ-сі 26,0 трлн тг. құрады:

- Шымкент қ. ЖӨӨ-сі 873 млрд тг. құрады.

Қазақстанның ШОБ ЖҚҚ-сы 9,8 трлн тг. құрады:

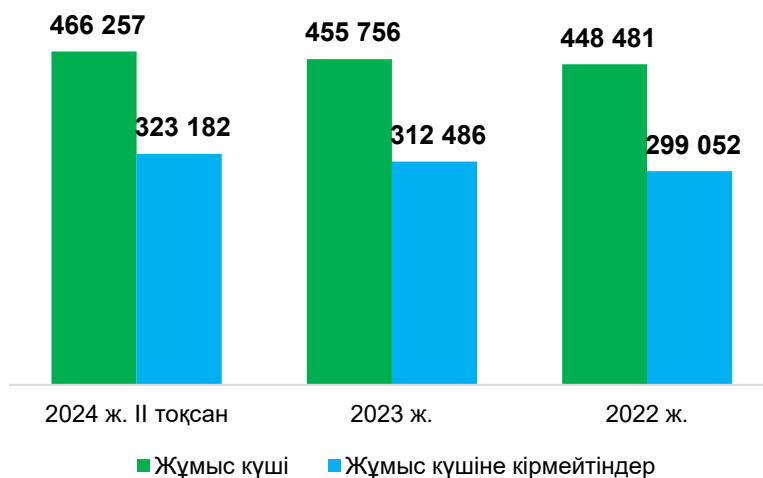
- Шымкент қ. ШОБ ЖҚҚ-сы 441 млрд тг. құрады (ШОК ЖҚҚ-ның өңір ЖӨӨ-дегі үлесі 50%).

Қазақстанда 2024 жылдың бірінші жартыжылдығында мемлекеттік бюджетке салықтар мен төлемдер 9,6 трлн тг. құрады.

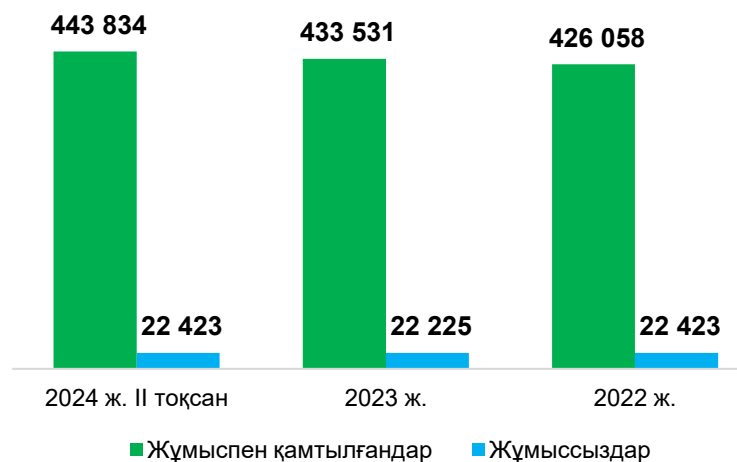
- Шымкент қ. салықтары мен төлемдері 294,6 млрд тг. құрады (ҚР жалпы көрсеткішінің 3,1%-ы).

Шымкент қ. халықты жұмыспен қамту статистикасы

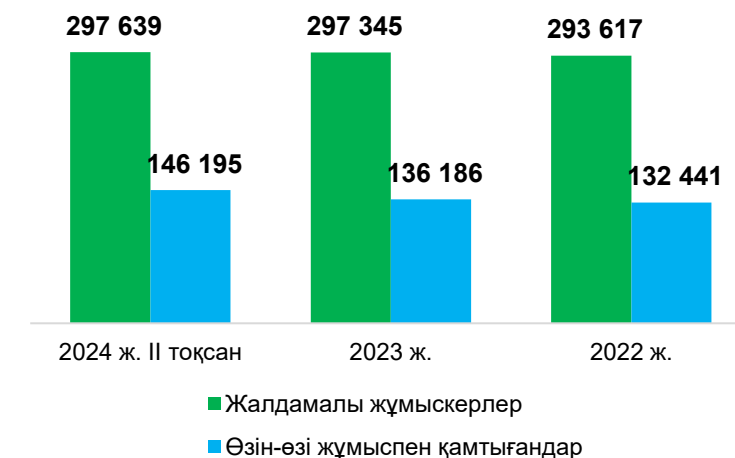
Экономикалық белсенділік деңгейі, адам

Жұмыспен қамту деңгейі, адам

Жұмыспен қамту құрылымы, адам

Жұмыс істеп тұрған ШОБ субъектілерінің саны

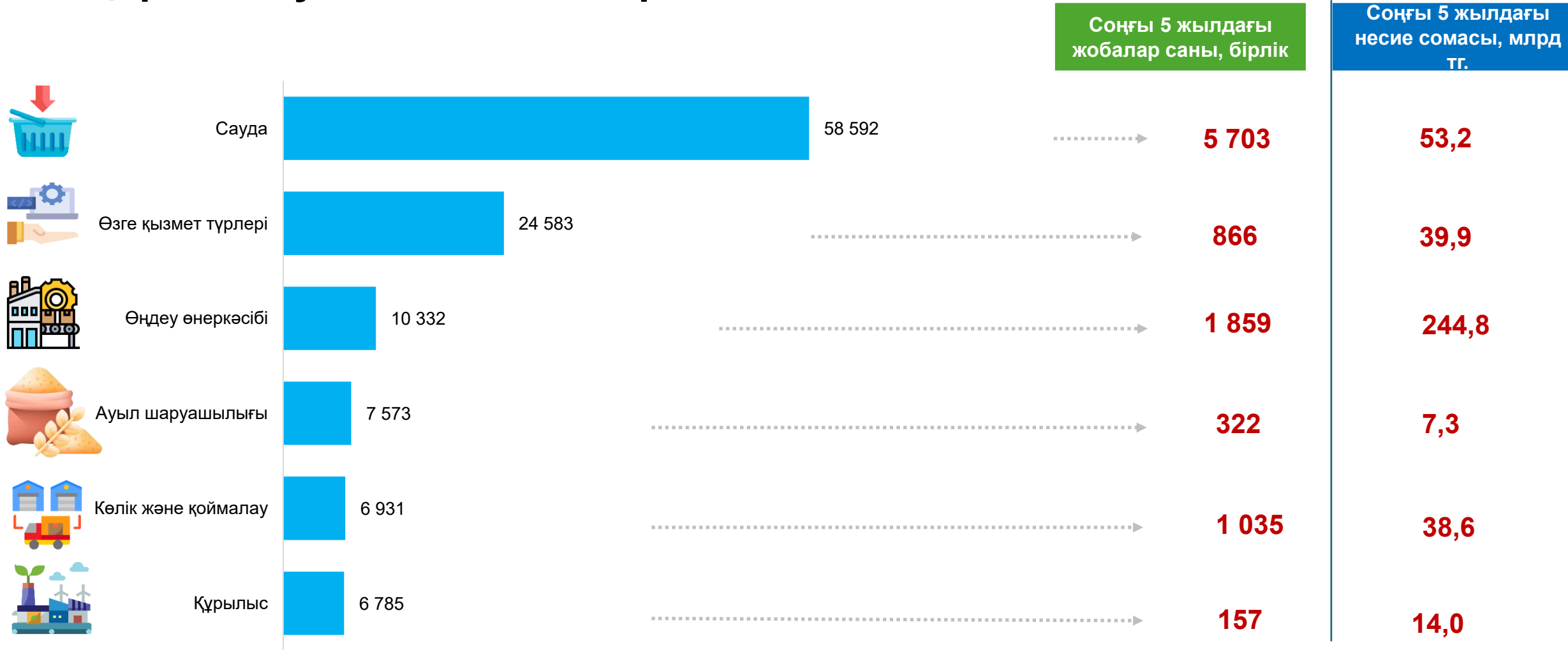

136 250
ШОБ субъектісі

Шымкент қ. салалар бөлінісінде басым бағыттар:

- Сауда – 43,0% немесе 58,6 мың бірлік
- Өзге қызмет түрлері – 18,0% немесе 24,6 мың бірлік
- Өңдеу өнеркәсібі – 7,6% немесе 10,3 мың бірлік

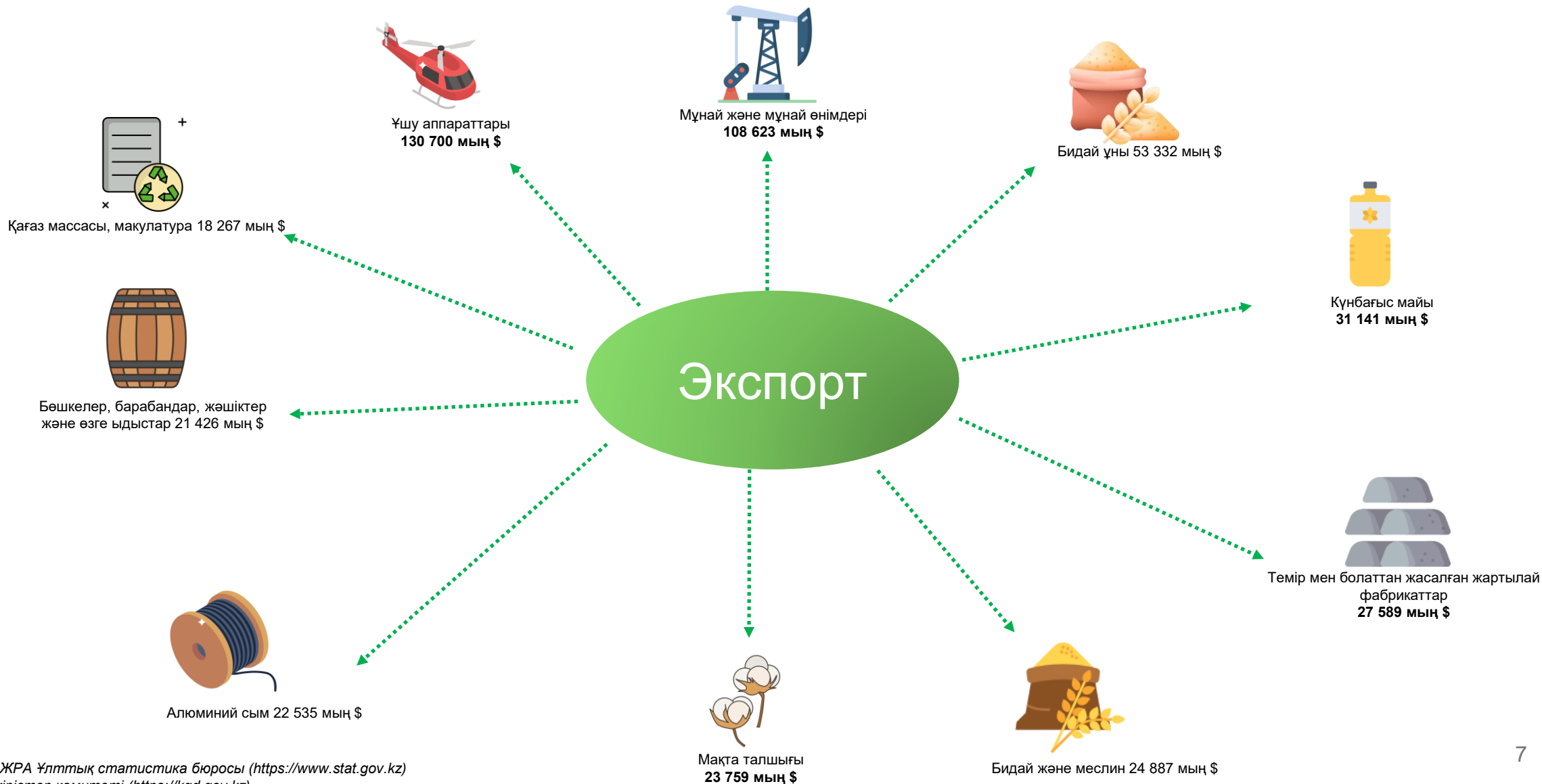
Жұмыс істеп тұрған ШОБ субъектілерінің саны және Қор қолдауының нәтижелері

Шымкент қ. бойынша барлық қаржылық бағдарламалардың нәтижелері: 13,4 мың жоба
несие сомасы 607,1 млрд теңге

Шымкент қ. 2024 ж. 9 айындағы экспорты

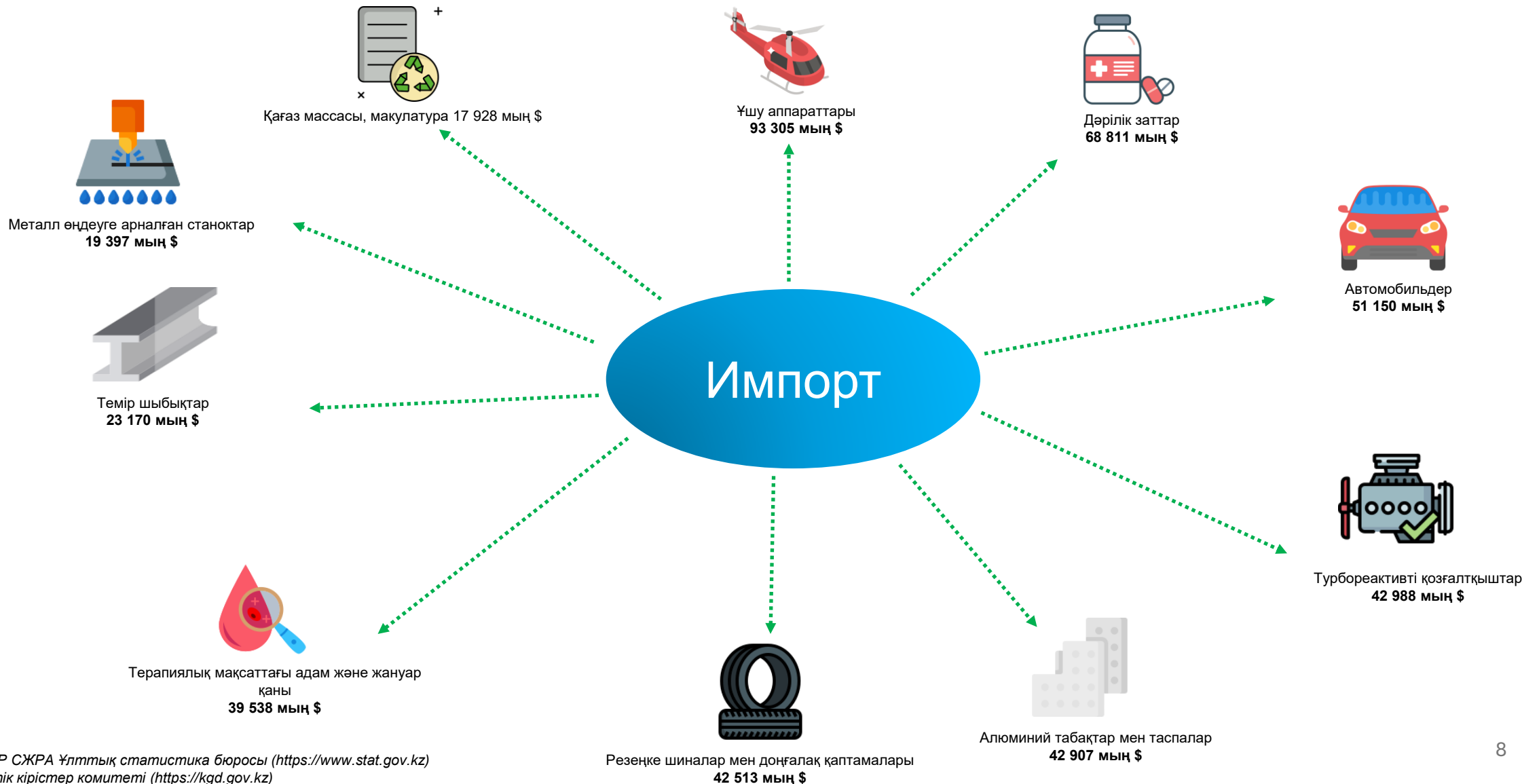
Экспорттың жалпы көлемі: 698 883 мың \$

Дереккөз: ҚР СЖРА Ұлттық статистика бюросы (<https://www.stat.gov.kz>)
Мемлекеттік кірістер комитеті (<https://kgd.gov.kz>)

Шымкент қ. 2024 ж. 9 айындағы импорты

Импорттың жалпы көлемі: 1 440 825 мың \$

Ағымдағы жағдай бойынша қорытындылар

Бәсекелестік артықшылықтар:

- 1) Дамыған өндірістік инфрақұрылым («Оңтүстік» ИА, «Оңтүстік» АЭА-ны кеңейту, «Жұлдыз» ИА, «Тассай» ИА және агроиндустриялық аймақ құрылысы);
- 2) Дамыған және әртараптандырылған өнеркәсіп (тоқыма, металлургия, фармацевтика өнеркәсібі және мұнай өңдеу);
- 3) Жеңіл және тамақ өнеркәсібін, құрылыс материалдары өнеркәсібін дамытуға арналған бай минералдық-шикізат базасы;
- 4) Табиғи-климаттық аймақтардың алуандығы, Ұлы Жібек жолы бағыты бойында ірі тарихи қалаларға (Түркістан, Тараз, Ташкент, Самарқанд және т.б.) жақын қолайлы орналасуы.
- 5) Жалпы аумағы 200 мың шаршы метр көлік-логистикалық орталықтың болуы.

Мүмкіндіктер:

- 1) Шымкент қаласын бүкіл оңтүстік өңірдің ауыл халқы үшін урбандалу орталығы ретінде дамыту, жоғары өнімді жұмыс орындарын құруды, мемлекеттік және әлеуметтік қызметтердің жоғары сапасын, жайлы өмір сүру жағдайларын қамтамасыз ету;
- 2) мұнай өңдеу көлемін және өңдеу тереңдігін арттыру, шығарылатын өнім ассортиментін кеңейту есебінен мұнай өңдеу саласын дамыту;
- 3) Шымкент қаласын елдің көршілес және батыс өңірлеріне (Қызылорда, Ақтөбе, Маңғыстау, Атырау облыстары және т.б.) тауар тарататын дистрибуциялық орталық ретінде дамыту;
- 4) Шымкент қаласының агломерациялық даму перспективаларын ескере отырып, білім беру, ойын-сауық, емдеу-сауықтыру және өзге де қызмет көрсету секторларын дамыту;
- 5) қаланың туристік инфрақұрылымын дамыту.

Әлсіз тұстар:

- 1) Халықты су бұрумен қамту деңгейі төмен – 52,3%, 63 елді мекен кәріз жүйесіне мұқтаж.
- 2) Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылықтың жағдайы қанағаттанарлықсыз (сумен жабдықтау, су бұру, электр желілері объектілері).
- 3) Жолдардың 30%-дан астамы қанағаттанарлықсыз жағдайда. Жолдардың өткізу қабілеті төмен.
- 4) Денсаулық сақтау нысандарының тапшылығы.

Өңірдің халық үшін тартымдылығының төмендеуі:

- 1) Қаланың орта білім беру саласында 23,3 мың оқушы орны тапшы.
- 2) Денсаулық сақтау нысандарының тапшылығы.
- 3) Халық санының өсуіне және жаңа тұрғын алаптардың қосылуына байланысты қала шеттерінің қоқысты орталықтандырылған шығарумен толық қамтылмауы (орталықтандырылған шығарумен 99% қамтылған), заңсыз қоқыс үйінділерінің пайда болуы, сондай-ақ құрылыс қалдықтарын сұрыптау және қайта өңдеу өндірістік алаңының болмауы.